

Вимоги
щодо забезпечення започаткування та провадження освітньої діяльності для
осіб з особливими освітніми потребами (інклюзивна освіта)
у Кременчуцькому національному університеті імені Михайла
Остроградського

Відповідно до Закону України «Про вищу освіту», Постанови КМУ «Про затвердження Порядку організації інклюзивного навчання у закладах вищої освіти», університет забезпечує реалізацію прав осіб з особливими освітніми потребами на здобуття якісної вищої освіти з урахуванням потреб та можливостей таких осіб.

У цьому документі терміни вживаються в такому значенні:

- здобувачі освіти з особливими освітніми потребами - особи з особливими освітніми потребами, які здобувають освіту в закладах вищої освіти;
- інклюзивна група (група інтегрованого навчання) - група в університеті, де поряд із іншими здобувачами вищої освіти навчаються одна або більше осіб з особливими освітніми потребами.

Університет надає освітні послуги здобувачам вищої освіти на рівній основі, без дискримінації, незалежно від віку, громадянства, місця проживання, статі, кольору шкіри, соціального і майнового стану, національності, мови, походження, стану здоров'я, ставлення до релігії, наявності судимості, а також від інших обставин із застосуванням особистісно орієнтованих методів навчання та з урахуванням індивідуальних особливостей навчально-пізнавальної діяльності усіх здобувачів вищої освіти, рекомендацій індивідуальної програми реабілітації особи з інвалідністю (за наявності) та/або висновку про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку особи (за наявності), що надається інклюзивно-ресурсним центром.

Організація освітнього процесу здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами в університеті передбачає:

- створення інклюзивного освітнього середовища;
- застосування принципів універсального дизайну в освітньому процесі;
- приведення території університету, будівель, споруд та приміщень у відповідність з вимогами державних будівельних норм, стандартів та правил. У разі коли наявні будівлі, споруди та приміщення університету неможливо повністю пристосувати для потреб осіб з інвалідністю, здійснюється їх розумне пристосування з урахуванням універсального дизайну;
- забезпечення доступності навчальних приміщень, зокрема безперешкодний доступ до будівлі, навчальних аудиторій (груп) та іншої інфраструктури відповідно до державних будівельних норм, правил і стандартів,

що документально підтверджено фахівцем з питань технічного обстеження будівель та споруд, який має кваліфікаційний сертифікат;

- забезпечення необхідними навчально-методичними матеріалами та інформаційно-комунікаційними технологіями для організації освітнього процесу, забезпечення в разі необхідності розумного пристосування;

- застосування в освітньому процесі найбільш прийнятних для здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами методів і способів спілкування, в тому числі української жестової мови, рельєфно-крапкового шрифту (шрифту Брайля) із залученням відповідних фахівців і педагогічних працівників;

- забезпечення доступності інформації в різних форматах (шрифт Брайля, збільшений шрифт, електронний формат та інші).

Ректор університету на підставі письмового звернення здобувача вищої освіти з особливими освітніми потребами або одного з батьків (інших законних представників), а також індивідуальної програми реабілітації особи з інвалідністю (за наявності), іншої документації, що підтверджує наявність в особи особливих освітніх потреб, утворює інклюзивну групу.

Утворення інклюзивної групи в університеті та припинення її діяльності здійснюється відповідно до наказу ректора.

Гранична чисельність здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами в одній групі визначається виходячи з індивідуальних особливостей навчально-пізнавальної діяльності таких здобувачів освіти, спеціальності, пристосованості аудиторій тощо.

З метою організації інклюзивного навчання в університеті за потреби на базі кафедри психології, педагогіки та філософії створюється спеціальна навчально-реабілітаційна група педагогічного супроводу в межах існуючої штатної чисельності. До складу цієї групи залучаються науково-педагогічні працівники кафедри. Керівник і штатні працівники цієї групи призначаються та звільняються наказом ректором.

Навчально-реабілітаційна група педагогічного супроводу виконує такі завдання:

- співпрацює із структурними підрозділами та кафедрами університету щодо організації інклюзивного навчання та забезпечення навчально-реабілітаційного супроводу здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами;

- розробляє індивідуальний навчальний план здобувача вищої освіти з особливими освітніми потребами, проводить моніторинг його виконання, вносить до нього зміни;

- організовує підготовку (підвищення кваліфікації) науково-педагогічних працівників для роботи із здобувачами вищої освіти з особливими освітніми потребами шляхом проведення лекцій, семінарів, тренінгів, засідань за круглим столом тощо;

- консультує та надає методичну допомогу науково-педагогічним працівникам університету щодо організації освітнього процесу здобувачів освіти з особливими освітніми потребами;

- провадить інформаційно-просвітницьку діяльність з формування

толерантного ставлення до здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами.

Індивідуальний навчальний план здобувача вищої освіти з особливими освітніми потребами розробляється відповідно до Порядку ведення індивідуального навчального плану студента за його участю, з урахуванням рекомендацій індивідуальної програми реабілітації особи з інвалідністю (за наявності та за потреби) та/або висновку про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку особи (за наявності та за потреби).

Спеціальний навчально-реабілітаційний супровід здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами у закладах вищої освіти передбачає, зокрема:

- навчально-організаційний супровід - допомогу учасникам освітнього процесу в організації освітнього процесу, написання та моніторинг виконання індивідуального навчального плану здобувача освіти з особливими освітніми потребами, організацію індивідуальних консультацій тощо;

- психолого-педагогічний супровід - системну діяльність, яка включає надання психологічної та педагогічної допомоги здобувачам вищої освіти з особливими освітніми потребами під час освітнього процесу;

- соціальний супровід - заходи щодо створення умов для соціальної та соціально-побутової підтримки здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами, в тому числі надання інформації та допомоги у влаштуванні в гуртожиток, отриманні технічних засобів реабілітації, організації волонтерської допомоги для підтримки таких здобувачів вищої освіти.

Супровід здобувача вищої освіти з особливими освітніми потребами можуть здійснюють батьки (інші законні представники) або особи, уповноважені ними, соціальні працівники (робітники), волонтери.

Університет надає освітні послуги здобувачам вищої освіти з особливими освітніми потребами за рахунок коштів державного та місцевих бюджетів, інших не заборонених законодавством джерел.

Для осіб з інвалідністю за необхідності (рекомендації індивідуальної програми реабілітації інваліда за підписом голови МСЕК) заняття плануються в аудиторіях першого корпусу, які оснащені необхідними технічними засобами для безпроблемного пересування по території корпусу. Корпус характеризується відсутністю порогів, широкими дверима, широкими коридорами, наявністю доступного та пристосованого для неповносправних осіб туалету, має доступний заїзд у приміщення (сходи/пандуси), буфет. Університетське подвір'я має визначені місця для паркування автомобілів осіб з інвалідністю найближче до входу у перший корпус.

Формування академічних груп інтегрованого навчання здійснюється згідно із заявою особи з особливими освітніми потребами та індивідуальною програмою реабілітації інваліда. Куратором академічної групи інтегрованого навчання є викладач відповідної кафедри, права і функціональні обов'язки якого визначені Нормами часу.

Офіційний веб-сайт університету містить інформацію про умови для доступності осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп до корпусів, приміщень, аудиторій, бібліотек, буфетів університету тощо.